

Uz sākumlapu>Nauda/naudas prasījumi>Maza apmēra prasības

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2022.

gada beigām.

Maza apmēra prasības

Anglija un Velsa

1 Īpaša neliela apmēra prasību procedūra

1.1 Procedūras darbības joma un prasību robežlielums

Maza apmēra prasību procedūra ir pieejama, ja summa nepārsniedz 10 000 sterliņu mārciņu. Tomēr strīdīgā summa nav vienīgais faktors, kas tiek ņemts vērā. Citi apsvērumi ir prasības veids, kā arī sagatavošanās apjoms un veids, kas vajadzīgs, lai lietu varētu izskatīt taisnīgi. Dažos gadījumos vienkāršas lietas, kuru vērtība pārsniedz 10 000 sterliņu mārciņu, var izskatīt saskaņā ar procedūru maza apmēra prasībām, ja gan prasītājs, gan atbildētājs tam piekrīt. Kā arī, izvērtējot prasītāja un atbildētāja viedokli, tiesnesis ņems vērā šādus faktorus, pieņemot lēmumu par lietas izskatīšanu saskaņā ar procedūru maza apmēra prasībām (kas zināma kā "kārtība maza apmēra prasībām") vai arī par lietas izskatīšanu saskaņā ar parasto tiesas procedūru:

strīdīgā summa — kurai parasti nevajadzētu pārsniegt 10 000 sterliņu mārciņu;

prasības veids — tās parasti būs patērētāju prasības (piemēram, pārdotās preces, bojātas preces vai izstrādājumi), prasības, ka izriet no nelaimes gadījumiem, strīdi par mantas īpašumtiesībām un domstarpības starp saimniekiem un īrniekiem par remontu, depozītiem, īres parādiem utt., bet ne par īpašumtiesībām.

Lemjot par to, vai lietai vajadzētu piemērot maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, tiesnesis ņems vērā sagatavošanās apjomu un veidu, kas vajadzīgs, lai lietu varētu izskatīt taisnīgi. Tiesnesis paturēs prātā to, ka šī procedūra ir paredzēta pietiekami vienkārša, lai cilvēki, ja to vēlas, paši varētu vadīt lietas bez advokāta palīdzības. Piemēram, prasībai ir nepieciešama tikai minimāla sagatavošanās pirms galīgās tiesas sēdes. Lietās, kurām piemēro maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, parasti nav iesaiņīti daudz liecinieku vai sarežģīti tiesību jautājumi.

Ja prasība ir mazāka par 10 000 sterliņu mārciņām, bet tajā ir ietverta prasība par miesas bojājumiem vai dzīvojamo telpu stāvokļa nolaišanu un zaudējumiem, kas radušies šādas nolaišanas dēļ, lietai nepiemēro maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, izņemot gadījumus, kad prasītās summas attiecībā uz miesas bojājumiem, stāvokļa nolaišanu un zaudējumu atlīdzināšanu nepārsniedz 1000 sterliņu mārciņu.

Ja lietas par vairāk nekā 10 000 sterliņu mārciņu tiek izskatītas, piemērojot maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, tiek piemēroti atšķirīgi noteikumi par izmaksām. Šādos gadījumos uzvarētāja puse varēs pieprasīt zaudētājai pusei kompensēt tiesāšanās izdevumus, tostarp advokāta izdevumus. Šīs izmaksas tomēr nevar būt lielākas par tām, kas būtu noteiktas, ja lieta tiktu izskatīta paātrināti. Plašāka informācija par izmaksām ir izklāstīta tālāk. Plašāka informācija par dažādām kārtībām ir pieejama lapā [Kā rīkoties](#).

1.2 Procedūras piemērošana

Lai gan vairumā gadījumu lietas līdz 10 000 sterliņu mārciņu apmērā tiek izskatītas, piemērojot maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, tas nenotiek automātiski. Pieņemot lēmumu par lietas izskatīšanas kārtību, tiesnesis ņem vērā lietas dalībnieku viedokli. Pat ja strīdīgā summa ir mazāka par 10 000 sterliņu mārciņu, tiesnesis var izvēlēties lietu izskatīt parastajā tiesas procedūrā, nevis maza apmēra prasību procedūrā.

Kad prasība tiek apstrīdēta (vai aizstāvēta), prasītājam tiek nosūtīta atbildētāja aizstāvības kopija un, ja tiesvedība notiek klātienē, 180. veidlapas "Norādījumu anketa" kopija. Informācija, ko puses sniedz anketās, palīdzēs tiesnesim izlemt, kura ir piemērotākā lietas izskatīšanas kārtība. Ja prasītājs uzskata, ka lieta ir tāda, kura būtu jāizskata, piemērojot maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, viņam vai viņai tas būtu jānorāda anketā. Prasītāja un atbildētāja viedoklis tiks ņemts vērā, tomēr tiesnesis pieņem lēmumu par lietai piemērojamo izskatīšanas kārtību.

Kā izklāstīts iepriekš, tiesnesis var izlemt izskatīt parastā procedūrā lietu, kuras vērtība ir mazāka par 10 000 sterliņu mārciņu. Šis lēmums tiek pieņemts lietas izskatīšanas sākumā.

Tiesnesim ir tiesības brīvi mainīt lietai piemēroto procedūru no maza apmēra prasību izskatīšanas kārtības uz parasto procedūru, ja viņš to uzskata par piemērotu. Ja prasībai tiek piemērota maza apmēra prasību izskatīšanas kārtība un vēlāk tai piemērojamā procedūra tiek mainīta, noteikumus par izmaksām maza apmēra prasību izskatīšanas kārtībā pārtrauks piemērot pēc tam, kad procedūra tiks samainīta. Noteikumi par izmaksām paātrinātajā vai daudzpusīgajā kārtībā tiks piemēroti no procedūras maiņas datuma.

1.3 Veidlapas

Ir īpašas veidlapas, kas izmantojamas procedūrā maza apmēra prasībām, un tās ir obligāti jāizmanto.

Lai celtu prasību, prasītājam būs jāaizpilda [N1 veidlapa](#), kas pieejama ar piezīmēm par aizpildīšanu. Kad prasītājs ir aizpildījis veidlapu, viņam vai viņai vajadzētu sagatavot vienu eksemplāru sev, vienu tiesai un vienu katram atbildētājam. Tiesa nosūtīs kopiju katram atbildētājam. Plašāka informācija ir pieejama lapā [Kā rīkoties](#).

Kā minēts iepriekš, ja prasība tiek apstrīdēta, tiesa nosūta aizstāvības kopiju prasītājam un lietas dalībniekiem personīgi, kā arī N180 veidlapas kopiju <http://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/n180-eng.pdf> prasītājam un atbildētājam(-iem).

Ja tiesnesis nolemj piemērot lietai maza apmēra prasību izskatīšanas kārtību, tiesa nosūta pusēm N157 veidlapu (paziņojums par kārtības maza apmēra prasībām piemērošanu), kurā sniegta informācija par to, kad notiek tiesas sēde un kādi pasākumi jāveic gatavojoties.

Ja strīdīgā summa pārsniedz 10 000 sterliņu mārciņu, taču abas puses ir vienojušās, ka lietu izskata saskaņā ar procedūru maza apmēra prasībām, N160 veidlapu (paziņojumu par maza apmēra prasību izskatīšanas kārtības piemērošanu (ar pušu piekrišanu)) nosūta tiesa. Tajā arī sniedz informāciju par to, kad notiek tiesas sēde un kādi pasākumi jāveic gatavojoties.

Ja tiesnesis nolemj, ka prasību var izskatīt, izmantojot vienīgi rakstiskus pierādījumus, bez nepieciešamības tās uzklaut, tiesa nosūta pusēm N159 veidlapu (paziņojums par maza apmēra prasību izskatīšanas kārtības piemērošanu (bez uzklautāšanas)). Tajā norāda datumu, līdz kuram prasītājam vai atbildētājam ir jāinformē tiesa, ja viņš vai viņa iebilst pret lēmumu par izskatīšanu, izmantojot vienīgi rakstiskus pierādījumus. Ja kāda no pusēm iebilst, prasību izskatīs tiesas sēdē. Tiesnesis var uzskatīt atbildes nesniegšanu par piekrišanu.

Ja puse zaudē tiesas sēdē, bet neviena no pusēm nebija klāt vai nebija pārstāvēta attiecīgajā tiesas sēdē, lai pieprasītu sprieduma atcelšanu, izmanto [N244 veidlapu \(paziņojums par pieteikumu\)](#).

1.4 Advokāta palīdzība

Procedūra maza apmēra prasībām ir izstrādāta tā, lai tā būtu vienkārša, lai personas, kuras pārstāv sevi (zināmas kā prāvnieki, kas pārstāv sevi paši), varētu viegli saprast procesu. Ja prasītājs vai atbildētājs ir prāvnieks, kas pārstāv sevi pats, tiesnesis to ņem vērā un veic tiesvedību tādā veidā, kas ļauj prāvniekam, kurš pārstāv sevi pats, saprast, kas notiek procesā un kas tiek prasīts no pusēm.

Ja prasītājs vai atbildētājs pieņem lēmumu, ka viņam nav vajadzīgs advokāts, viņu tiesas sēdē var pavadīt kāds, kurš var runāt viņa vai viņas vārdā. Šo personu sauc par “neprofesionālu pārstāvi”, un tā var būt jebkura persona, kuru prāvnieks izvēlas, piemēram, laulātais, radnieks, draugs vai konsultants. Ja iespējams, neprofesionālajam pārstāvim nevajadzētu būt lieciniekam. Neprofesionālais pārstāvis nevar piedalīties tiesas sēdē bez personas, kuru viņš vai viņa pārstāv, ja vien prāvnieks nav saņēmis tiesas atļauju, kas ļauj neprofesionālajam pārstāvim pārstāvēt prāvnieku viņa prombūtnes laikā.

Konsultāciju aģentūrām var būt grūtības ļaut darbiniekiem rīkoties kā neprofesionāliem pārstāvjiem tiesas sēdēs, un tāpēc pusei ir ieteicams sazināties ar tām pēc iespējas agrāk, ja nepieciešama to palīdzība. Konsultāciju aģentūras informēs puses par to, vai tās var sniegt palīdzību. Daži neprofesionālie pārstāvji var vēlēties, lai viņiem maksā, un prāvniekam ir jāpārliciecinās, ka viņš vai viņa precīzi zina, cik liela būs samaksa. Tiesnesis var lūgt neprofesionālajam pārstāvim, kurš uzvedas neadekvāti, atstāt tiesas sēdi.

Prāvnieks būs atbildīgs par samaksu neprofesionālajam pārstāvim, pat ja viņš vai viņa uzvarēs lietā. Tāpēc viņam vai viņai būtu jāapsver, vai prasības summa ir šādu izmaksu vērtā. Turklāt neprofesionālie pārstāvji, kuri prasa maksu par savu palīdzību, var nepiederēt profesionālai organizācijai, un, ja prāvnieks nebūs apmierināts ar viņu palīdzību, nebūs nevienas regulējošās iestādes vai organizācijas, kurai iesniegt sūdzību.

Arī [ledzīvotāju konsultāciju birojs](#) vai patērētāju konsultāciju centri var palīdzēt prāvniekiem.

Var izmantot internetu, lai iesniegtu prasību, izmantojot sistēmu “[Naudas prasība tiešsaistē](#)”. Ja ir nepieciešama palīdzība, sistēmu “Naudas prasība tiešsaistē” atbalsta palīdzības dienests.

Papildu palīdzība ir pieejama prāvniekiem ar invaliditāti. Ja prāvniekam ir invaliditāte, kas apgrūtina došanos uz tiesu vai saziņu, viņam vai viņai jāsaazinās ar attiecīgo tiesu, kura var sniegt turpmāku palīdzību.

1.5 Pierādījumu iegūšanai piemērojamie noteikumi

Kārtība maza apmēra prasībām ir daudz neoficiālāka, un stingri noteikumi par pierādījumiem netiek piemēroti. Maza apmēra prasību izskatīšanas kārtībā tiek izskatītas vienkāršākas lietas par mazākām summām. Attiecīgi tiesa sēdē var izmantot jebkuru procesuālo metodi, kuru tā uzskata par taisnīgu. Tiesai nav jāpieņem pierādījumi ar zvērestu, un tiesnesis var izvēlēties ierobežot savstarpējo nopratināšanu, ja viņš to uzskata par piemērotu. Tomēr tiesnesim ir jāpamato savs lēmums ierobežot savstarpējo nopratināšanu. Tiesnesis var izvēlēties uzdot jautājumus jebkurai vai visiem lieciniekiem, pirms atļauj to darīt citai personai.

1.6 Rakstiska procedūra

Ja tiesnesis uzskata, ka prasību var izskatīt bez tiesas sēdes, izmantojot vienīgi rakstiskus pierādījumus, tiesa ieteiks prāvniekiem izmantot N159 veidlapu (skatīt iepriekš). Paziņojumā tiks norādīts datums, līdz kuram prasītājam vai atbildētājam ir jāinformē tiesa, ja viņš vai viņa iebilst pret lēmumu izskatīt prasību, izmantojot vienīgi rakstiskus pierādījumus. Ja kāda no pusēm iebilst, prasību izskatīs tiesas sēdē. Tiesnesis var uzskatīt atbildes nesniegšanu par piekrišanu. Ja neviena no pusēm neiebilst pret tiesneša lēmumu izskatīt lietu bez tiesas sēdes, lietu var izskatīt tikai uz papīra.

1.7 Sprieduma saturs

Anglijā un Velsā tiesas spriedumos parasti norāda vienīgi tiesneša lēmumu un visus pusēm adresētos rīkojumus. Tomēr tiesnesim ir jānorāda sava sprieduma galvenais iemesls, ja vien tiesa to nesniedz mutiski un ierakstot lentē. Tiesnesim ir atļauts paskaidrot iemeslus tik īsi un vienkārši, cik to ļauj lietas būtība. Parasti viņš to darīs mutiski tiesas sēdē, bet viņš to var izdarīt vēlāk rakstiski vai tiesas sēdē, kas paredzēta šim nolūkam. Ja tiesnesis ir izlēmis lietu bez tiesas sēdes, viņam vai viņai ir jāsaģatavo piezīme par pamatojumu, un tiesa nosūtīs kopiju katrai pusei.

1.8 Izmaksu kompensācija

Pastāv ierobežojumi attiecībā uz izmaksu atlīdzināšanu. Pašlaik uzvarētāja puse var pieprasīt šādu izmaksu atlīdzināšanu:

visas tiesas nodevas, kuras viņš vai viņa ir samaksājis vai samaksājus;

summa, kas nepārsniedz 260 sterliņu mārciņu par juridiskām konsultācijām, ja prasībā bija ietverts pieteikums par izpildrakstu (rīkojums atturēt kādu no kādas rīcības) vai rīkojums par konkrētu izpildi (rīkojums likt kādam kaut ko darīt, piemēram, saimniekam veikt remontu); izņemot šīs kategorijas, citas juridiskās izmaksas nevar tikt atlīdzinātas;

summa, kas nepārsniedz 95 sterliņu mārciņas dienā uzvarētājai pusei un ikvienam tās lieciniekam, kurš varētu būt zaudējis ienākumus piedalīšanās tiesas sēdē dēļ;

pamatoti izdevumi, lai segtu puses vai liecinieku papildu ceļošanas un nakšņošanas izmaksas;

ja tiesnesis ir devis atļauju izmantot ekspertu liecinieku un attiecīgā puse pēc tam uzvar savā lietā, tiesnesis var likt zaudētājai pusei samaksāt daļu attiecīgo izmaksu. Tomēr tiesnesis nevar atļaut atlīdzināt vairāk par 750 sterliņu mārciņām vienam ekspertam. Tas varētu nesegt visu eksperta atlīdzību, jo īpaši, ja eksperts raksta ziņojumu un piedalās tiesas sēdē;

tiesnesis var piespriest samaksāt papildu izdevumus pusei, kas izturējusies nesaprātīgi;

ja prasības finansiālā vērtība pārsniedz maza apmēra prasībām noteikto robežvērtību, bet tiesnesis ir piemērojis prasībai kārtību maza apmēra prasībām, izmaksas tiks novērtētas saskaņā ar šo kārtību, ja vien puses nevienojas, ka būtu jāpiemēro noteikumi par paātrinātas izskatīšanas izmaksām.

Plašāka informācija ir pieejama [Tieslietu ministrijas](#) tīmekļa vietnē.

1.9 Iespēja iesniegt pārsūdzību

Ja zaudētāja puse vēlas pārsūdzēt tiesneša lēmumu, viņam vai viņai būs nepieciešama atļauja to darīt. Ja šī puse/prāvnieks piedalās tiesas sēdē, kurā tiek pieņemts lēmums, tās beigās viņš vai viņa var lūgt tiesneša atļauju.

Prāvniekam, kurš vēlas iesniegt apelāciju, ir jābūt pienācīgam pamatam (vai iemesliem) to darīt. Viņš vai viņa nevar vienkārši iebilst pret tiesneša lēmumu tāpēc, ka viņš vai viņa uzskata, ka ir pieņemts nepareizs lēmums.

Ja prāvnieks vēlas iesniegt apelāciju, viņam vai viņai ir jārīkojas ātri. Laiks, kurā prāvniekam ir jāiesniedz sava apelācija, ir ierobežots.

Ja zaudētāja puse tiesas sēdē nepiedalījās vai nebija pārstāvēta, viņš vai viņa var lūgt atcelt šajā tiesas sēdē pasludināto spriedumu un atkārtoti izskatīt prasību.

Pusei jāiesniedz pieteikums ne vēlāk kā 14 dienas pēc sprieduma pasludināšanas. Viņam vai viņai būtu jāprasa tiesai

[N244 veidlapa \(paziņojums par pieteikumu\)](#), lai iesniegtu pieteikumu.

Tiesa paziņos pusēm, kad tām jāierodas tiesā, lai tiesnesis izskatītu pieteikumu.

Tiesnesis apmierinās pieteikumu par sprieduma atcelšanu tikai tad, ja:

prāvniekam/pusei bija pamatots iemesls

nepiedalīties vai nebūt pārstāvētam tiesas sēdē; vai

rakstiski nepaziņot par to tiesai;

un pusei ir pamatotas izredzes gūt panākumus atkārtotā prasības izskatīšanā.

Ja prāvnieka pieteikums tiek apmierināts un spriedums tiek atcelts, tiesa nosaka jaunu lietas izskatīšanas datumu. Ja prasība ir vienkārša, tiesnesis var nolemt izskatīt lietu tūlīt pēc pieteikuma izskatīšanas.

Saistītās saites

[Tieslietu ministrija](#)

[Tiesu adreses](#)

[Mediācija strīdos par mazām prasībām](#)

Lapa atjaunināta: 07/12/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.